

ЧАСТКОВА МЕТОДИКА ОЦІНЮВАННЯ СТАНУ КОЛЕКТИВНОЇ ПІДГОТОВКИ ОРГАНІВ ВІЙСЬКОВОГО УПРАВЛІННЯ

Необхідність впровадження нових підходів щодо організації та проведення колективної підготовки в органах військового управління Збройних Сил України, яка проводиться з метою набуття (підтримання) органами військового управління (їх структурними підрозділами) оперативних спроможностей, зумовлено збройною агресією Російської Федерації проти України. Зазначене неможливо без використання відповідного науково-методичного апарату з оцінювання її стану.

На основі науково-методичних підходів з оцінювання ефективності складових (видів) підготовки у Збройних Силах України та досвіду проведення колективної підготовки в органах військового управління, в статті викладено часткову методику оцінювання стану колективної підготовки органів військового управління, як складової комплексної методики оцінювання ефективності оперативної підготовки. До показників, які характеризують стан колективної підготовки органів військового управління віднесено сукупний рівень злагодженості його структурних підрозділів та рівень організації колективної підготовки. Оцінка рівня злагодженості структурного підрозділу визначається за залежністю, яка враховує результати відпрацювання стандартів колективної підготовки та досвід посадових осіб на займаних посадах під час проведення заходів колективної підготовки. До показників, які характеризують рівень організації колективної підготовки віднесено якість Плану підготовки, рівень всебічного забезпечення та керівництва колективною підготовкою. Якість Плану підготовки залежить від діяльності суб'єктів підготовки, щодо визначення обсягу навчально-оперативних завдань які необхідно виконати структурним підрозділам. Рівень всебічного забезпечення заходів колективної підготовки залежить від достатності забезпечення заходів колективної підготовки навчальною матеріально-технічною базою та фінансовим забезпеченням. Рівень керівництва колективною підготовкою залежить від своєчасного здійснення обліку й підбиття підсумків суб'єктами підготовки та узагальнення передового досвіду і впровадження його в практику діяльності органів військового управління.

Дана часткова методика дозволяє провести кількісну оцінку стану колективної підготовки органів військового управління, а також виявити проблемні питання під час її організації та проведення, що зумовлює необхідність розроблення рекомендацій з її удосконалення. Результати проведеного дослідження можуть бути використані суб'єктами підготовки під час оцінювання стану колективної підготовки в органах військового управління та у подальших дослідженнях з даного напрямку у наукових установах.

Ключові слова: колективна підготовка; органи військового управління; методика оцінювання; злагодженість; організація підготовки.

Вступ та постановка проблеми. Досвід застосування угруповань військ (сил) Збройних Сил (ЗС) України у ході відсічі збройної агресії Російської Федерації свідчить, що успішне виконання ними бойових завдань залежить від рівня їх підготовленості. Саме на досягнення високого рівня підготовленості військових організаційних структур спрямована підготовка ЗС України, яка включає в себе: оперативну підготовку, бойову підготовку та підготовку персоналу [1].

Планування застосування та управління угруповань військ (сил) у ході ведення операцій (бойових дій) здійснюють органи військового управління (далі – ОВУ). Саме під час оперативної підготовки здійснюється їх підготовка. Однією із складових оперативної підготовки являється колективна підготовка ОВУ [2], яка спрямована на формування у них

відповідних оперативних спроможностей. Усе це спонукає до пошуку та реалізації нових підходів щодо організації та проведення колективної підготовки в органах військового управління.

Обмежені можливості існуючих методичних підходів з оцінювання ефективності складових (видів) підготовки у ЗС України для повноцінного застосування під час оцінювання стану колективної підготовки органів військового управління спонукає до удосконалення науково-методичного апарату та обґрунтування запропонованих змін. Таким чином існує потреба у науковому обґрунтуванні часткової методики оцінювання стану колективної підготовки органів військового управління, як складової комплексної методики оцінювання ефективності їх оперативної підготовки. Зазначене свідчить про актуальність теми, яка розглядається.

Аналіз останніх досліджень. Аналіз попередніх досліджень та публікацій з даного напрямку [3-14] свідчить про те, що єдиного підходу до оцінювання стану колективної підготовки ОВУ не існує. Підходи, які використовувались, стосуються переважно питань оцінювання бойової підготовки і деяких складових організації підготовки та не враховують особливостей її проведення з органами військового управління. Так, у попередніх роботах автора [3-6] викладені методичні підходи щодо оцінювання рівня навченості бригади тактичної авіації, підготовленості танкової бригади у ході відновлення боєздатності, злагодженості військових частин сухопутних військ за стандартами колективної підготовки та навченості органів управління військових частин. У статтях [7-8] висвітлено математичну модель набуття бойових спроможностей частинами і підрозділами інженерних військ у ході проведення заходів бойової підготовки та методику оцінювання рівня підготовки об'єднаних тактичних груп кораблів. Запропоновані в статтях [9-11] аналітичні залежності дозволяють оцінити рівень організації об'єднаної підготовки сил оборони, організації підготовки окремої бригади територіальної оборони та організації навчально-виховного процесу в навчальному центрі, у роботі [12] – стан навчальної матеріально-технічної бази окремої механізованої бригади, яка укомплектована військовослужбовцями військової служби за контрактом. У попередній статті автора [13] був визначений підхід до оцінювання рівня ресурсного забезпечення заходів бойової підготовки військових частин. У роботі [14] розглядався методичний підхід щодо оцінювання рівня готовності навчального закладу до військової підготовки громадян за програмою офіцерів запасу.

У той же час, розроблений попередниками науково-методичний апарат є базовою основою для подальшого удосконалення та може бути використаний частково під час оцінювання стану колективної підготовки ОВУ.

Виклад основного матеріалу. Колективна підготовка органів військового управління являється складовою оперативної підготовки та проводиться з метою набуття (підтримання) ними оперативних спроможностей.

Для розрахунку кількісної оцінки стану колективної підготовки оберемо показник $B_{кл}(t)$, за величиною якого визначається спроможність ОВУ виконувати завдання за призначенням на час t . Стан колективної підготовки ОВУ залежить від сукупного рівня злагодженості структурних підрозділів та організації колективної підготовки суб'єктами підготовки.

Зважаючи на те, що зазначені показники не залежні один від одного, то для розрахунку стану колективної підготовки $B_{кл}(t)$ пропонується використовувати адитивну агрегацію:

$$B_{кл}(t) = C_3(t) \cdot q_3 + C_0(t) \cdot q_0, \quad (1)$$

де $C_3(t)$ – сукупний рівень злагодженості структурних підрозділів ОВУ на час t ;

$C_0(t)$ – рівень організації колективної підготовки на час t ;

q_3, q_o – “вагові” коефіцієнти важливості показників сукупного рівня злагоженості структурних підрозділів та рівня організації колективної підготовки ОБУ.

Оцінку сукупного рівня злагоженості структурних підрозділів ОБУ $C_3(t)$ пропонується визначати за показником, який враховує рівень злагоженості кожного структурного підрозділу ОБУ з урахуванням його важливості.

Так, як рівень злагоженості кожного окремого структурного підрозділу не залежить від рівня злагоженості іншого, а отже і їх показники не залежні один від одного, то для оцінювання рівня злагоженості k -го структурного підрозділу ОБУ $T_{3k}(t)$ на час t пропонується використовувати адитивну агрегацію:

$$C_3(t) = \sum_{k=1}^K T_{3k}(t) \cdot q_k, \quad (2)$$

де $T_{3k}(t)$ – рівень злагоженості k -го структурного підрозділу ОБУ на час t ;

q_k – “ваговий” коефіцієнт важливості k -го структурного підрозділу ОБУ;

K – кількість структурних підрозділів в ОБУ.

“Вагові” коефіцієнти важливості k -го структурного підрозділу ОБУ q_k розраховуються методом експертного оцінювання.

Оцінку рівня злагоженості k -го структурного підрозділу ОБУ $T_{3k}(t)$ пропонується визначати за показниками, які характеризують як результатами відпрацювання підрозділом стандартів колективної підготовки так і враховують досвід посадових осіб на займаних посадах під час проведення заходів колективної підготовки. Зважаючи на те, що зазначені показники не залежні один від одного, то для розрахунку рівня злагоженості k -го структурного підрозділу ОБУ $T_{3k}(t)$ пропонується використовувати адитивну агрегацію:

$$T_{3k}(t) = K_{Cmk}(t) \cdot q_{Cmk} + K_{Дк}(t) \cdot q_{Дк}, \quad (3)$$

де $K_{Cmk}(t), K_{Дк}(t)$ – показники, які характеризують результати відпрацювання k -им структурним підрозділом ОБУ стандартів колективної підготовки та досвід посадових осіб на займаних посадах під час проведення заходів колективної підготовки на час t ;

$q_{Cmk}, q_{Дк}$ – вагові коефіцієнти показників, які характеризують результати відпрацювання k -им структурним підрозділом ОБУ стандартів колективної підготовки та досвід посадових осіб на займаних посадах під час проведення заходів колективної підготовки.

Розрахунок вагових коефіцієнтів показників здійснюється методом експертного оцінювання.

Оцінювання стандартів колективної підготовки $K_{Cmk}(t)$ пропонується здійснювати за оцінками розділів стандарту, які характеризують спроможність підрозділу виконувати певні завдання, за залежністю:

$$K_{Cmk}(t) = \frac{\sum_{s=1}^S R_{Cmks}(t)}{S}; \quad R_{Cmks} = \overline{\quad}, \quad (4)$$

де $R_{Cmks}(t)$ – показник, який характеризує оцінку за результатами виконання k -им структурним підрозділом ОБУ s -го розділу стандарту колективної підготовки на час t ;

S – кількість розділів стандарту колективної підготовки ОВУ.
Стандарт колективної підготовки оцінюється:

$$K_{Cmk} = \begin{cases} \text{відмінно , якщо } \frac{\sum_{s=1}^S R_{Cmks} (t)}{S} \geq 4,5; & R_{Cmks} \geq 4; \\ \text{добре , якщо } \frac{\sum_{s=1}^S R_{Cmks} (t)}{S} \geq 3,5; & R_{Cmks} \geq 3; \\ \text{задовільно , якщо } \frac{\sum_{s=1}^S R_{Cmks} (t)}{S} < 3,5; & R_{Cmks} \geq 3; \\ \text{незадовільно , якщо } R_{Cmks} (t) = 2. \end{cases} \quad (5)$$

У свою чергу, розділи стандарту колективної підготовки складаються із елементів, які необхідно виконати k -му структурному підрозділу ОВУ. Розрахунок оцінки за результатами виконання s -го розділу стандарту колективної підготовки пропонується здійснювати наступним чином:

$$R_{Cmks} (t) = \left(\frac{x + y}{x^* + y^*} \right) \cdot z_x; \quad z_x = \begin{cases} 1, & x = x^* ; \\ 0, & x < x^* , \end{cases} \quad (6)$$

де x – кількість виконаних критично важливих елементів;

x^* – загальна кількість критично важливих елементів;

y – кількість виконаних інших елементів;

y^* – загальна кількість інших елементів;

z_x – індекс валідності кінцевого результату за критично важливими елементами (умова обов'язкового повного виконання).

Розділ стандарту колективної підготовки оцінюється:

$$R_{Cmks} (t) = \begin{cases} \text{відмінно , якщо } R_{Cmks} (t) \geq 0,8; \\ \text{добре , якщо } 0,7 \geq R_{Cmks} (t) < 0,8; \\ \text{задовільно , якщо } 0,6 \geq R_{Cmks} (t) < 0,7; \\ \text{незадовільно , якщо } R_{Cmks} (t) < 0,6. \end{cases} \quad (7)$$

Показник “досвід посадових осіб на займаних посадах” $K_{Дк} (t)$ характеризує вплив набутого досвіду посадових осіб ОВУ під час проведення заходів колективної підготовки. Проведенні дослідження засвідчили, що для досягнення стійких навичок посадовим особам ОВУ необхідно, щоб середня тривалість служби на займаній посаді становила три роки.

Чисельне значення показника $K_{Дк} (t)$ обчислюється, виходячи з кількості заходів колективної підготовки, у яких j -ий військовослужбовець k -го структурного підрозділу ОВУ приймав участь на посаді, яку обіймає, за останні три роки:

$$K_{Дkj}(t) = \frac{H_{kj}}{H_n \cdot e^{\left(\frac{H_{kj} - H_n}{H_n}\right)}}, \quad (8)$$

де H_{kj} – кількість заходів колективної підготовки у яких приймав участь j -ий військовослужбовець k -го структурного підрозділу ОВУ на займаній посаді за останні три роки;

H_n – загальна кількість заходів колективної підготовки, яка визначена Планом підготовки ОВУ протягом останніх трьох років.

Оцінку рівня організації колективної підготовки $C_o(t)$ пропонується визначати показником, який враховує діяльність суб'єктів підготовки спрямовану на продумане, планове навчання об'єктів колективної підготовки.

Отже, до показників, які характеризують рівень організації колективної підготовки ОВУ $C_o(t)$ пропонується віднести: якість Плану підготовки ОВУ $K_{Пл}(t)$, всебічне забезпечення колективної підготовки $K_{Бз}(t)$ та керівництво колективної підготовки $K_K(t)$.

Зважаючи на те, що зазначені показники не залежать один від одного, то для розрахунку рівня організації колективної підготовки ОВУ $C_o(t)$ пропонується використовувати адитивну агрегацію:

$$C_o(t) = K_{Пл}(t) \cdot q_{пл} + K_{Бз}(t) \cdot q_{бз} + K_K(t) \cdot q_k, \quad (9)$$

де $K_{Пл}(t); K_{Бз}(t); K_K(t)$ – показники, які характеризують якість плану підготовки, всебічне забезпечення та керівництво колективною підготовкою ОВУ на час t ;

$q_{пл}; q_{бз}; q_k$ – “вагові” коефіцієнти показників якості плану підготовки, всебічного забезпечення колективної підготовки та керівництва колективною підготовкою ОВУ.

Показник “якість Плану підготовки ОВУ” $K_{Пл}(t)$ характеризує діяльність суб'єктів підготовки, щодо визначення обсягу навчально-оперативних завдань які необхідно виконати структурним підрозділам згідно Плану підготовки ОВУ. Його пропонується розраховувати за залежністю, яка враховує частку навчально-оперативних завдань спланованих для виконання k -им структурним підрозділам ОВУ від їх загальної кількості, яка визначена у “Типовому каталозі завдань (підзавдань) з підготовки Збройних Сил України”:

$$K_{Плk}(t) = \frac{\sum_{k=1}^K \eta_k \cdot q_k}{\mu}, \quad (10)$$

де η_k – показник, який характеризує кількість навчально-оперативних завдань, які сплановані для виконання k -им структурним підрозділом на час t ;

μ – показник, який характеризує загальну кількість навчально-оперативних завдань визначених у “Типовому каталозі завдань (підзавдань) з підготовки Збройних Сил України”;

q_k – “вагові” коефіцієнти важливості k -го структурного підрозділу ОВУ;

K – кількість структурних підрозділів в ОВУ.

Оцінку рівня всебічного забезпечення колективної підготовки ОВУ $K_{Бз}(t)$ пропонується визначати за залежністю, яка враховує достатність забезпеченості заходів

колективної підготовки навчальною матеріально-технічною базою та фінансовим забезпеченням.

Так, як забезпечення навчальною матеріально-технічною базою не залежить від фінансового забезпечення, а отже і їх показники не залежні один від одного, то для оцінювання рівня всебічного забезпечення колективної підготовки ОВУ $K_{Bz}(t)$ пропонується використовувати адитивну агрегацію:

$$K_{Bz}(t) = L_{HMTB}(t) \cdot q_{HMTB} + L_{\Phi}(t) \cdot q_{\Phi}, \quad (11)$$

де $L_{HMTB}(t)$ – показник, який характеризує рівень забезпеченості заходів колективної підготовки ОВУ навчальною матеріально-технічною базою на час t ;

$L_{\Phi}(t)$ – показник, який характеризує рівень фінансового забезпечення заходів колективної підготовки ОВУ на час t ;

q_{HMTB}, q_{Φ} – вагові коефіцієнти показників забезпеченості заходів колективної підготовки навчальною матеріально-технічною базою та фінансовим забезпеченням.

Показник “навчальна матеріально-технічна база” $L_{HMTB}(t)$ характеризує здатність навчальних об’єктів (районів місцевості, полігонів) і навчального військового майна забезпечити колективну підготовку ОВУ. Його розрахунок пропонується здійснювати за залежністю, яка враховує їх наявну кількість від загальної кількості, визначеної відповідними нормативними документами:

$$L_{HMTB}(t) = \frac{\sum_{d=1}^{D_n} H_d(t) \cdot q_d}{\sum_{d=1}^{D_s} H_d(t) \cdot q_d}, \quad (12)$$

де $H_d(t)$ – показник, який характеризує d -і навчальні об’єкти і навчальне військове майно навчальної матеріально-технічної бази на час t здатних забезпечити колективну підготовку ОВУ;

D_n – кількість навчальних об’єктів і навчального військового майна навчальної матеріально-технічної бази здатних забезпечити колективну підготовку ОВУ;

D_s – загальна кількість навчальних об’єктів і навчального військового майна навчальної матеріально-технічної бази визначена відповідними нормативними документами;

q_d – ваговий коефіцієнт важливості d -го навчального об’єкта і навчального військового майна навчальної матеріально-технічної бази.

Показник “фінансове забезпечення” $L_{\Phi}(t)$ характеризує достатність забезпечення видатками заходів колективної підготовки ОВУ. Його розрахунок пропонується проводити за залежністю, яка враховує фактичне фінансування видатків по статтям на колективну підготовку від необхідної їх потреби:

$$L_{\Phi}(t) = \frac{\sum_{g=1}^{G_{\Phi}} T_g(t) \cdot q_g}{\sum_{g=1}^{G_s} T_g(t) \cdot q_g}, \quad (13)$$

де $T_g(t)$ – показник, який характеризує g -і статті видатків для проведення заходів колективної підготовки структурних підрозділів ОБУ на час t ;

G_ϕ – кількість фактично профінансованих статей видатків на колективну підготовку ОБУ;

G_3 – загальна кількість статей видатків на колективну підготовку ОБУ;

q_g – ваговий коефіцієнт важливості g -ої статті видатків на колективну підготовку ОБУ.

Оцінку рівня керівництва колективною підготовкою ОБУ $K_K(t)$ пропонується визначати за показниками, які враховують діяльність суб'єктів підготовки щодо виконання основних заходів керівництва над процесом колективної підготовки для набуття (підтримання) ОБУ оперативних спроможностей.

Рівень керівництва колективною підготовкою залежить від своєчасного здійснення обліку і підбиття підсумків колективної підготовки ОБУ $L_{OP}(t)$ та узагальнення передового досвіду і впровадження його в практичну діяльність $L_D(t)$.

Так, як своєчасне здійснення обліку і підбиття підсумків колективної підготовки ОБУ не залежить від узагальнення передового досвіду і впровадження його в практичну діяльність, а отже і їх показники не залежні один від одного, то для оцінювання рівня керівництва колективною підготовкою ОБУ $K_K(t)$ пропонується використовувати адитивну агрегацію:

$$K_K(t) = L_{OP}(t) \cdot q_{on} + L_D(t) \cdot q_\phi, \quad (14)$$

де $L_{OP}(t)$ – показник який характеризує своєчасне здійснення обліку і підбиття підсумків колективної підготовки ОБУ на час t ;

$L_D(t)$ – показник який характеризує узагальнення передового досвіду і впровадження в практичну діяльність колективної підготовки структурних підрозділів ОБУ на час t ;

q_{on}, q_ϕ – “вагові” коефіцієнти показників своєчасне здійснення обліку і підбиття підсумків колективної підготовки ОБУ та узагальнення передового досвіду і впровадження його в практичну діяльність.

Показник “своєчасне здійснення обліку і підбиття підсумків” $L_{OP}(t)$ характеризує діяльність суб'єктів підготовки щодо виконання основних заходів керівництва над процесом колективної підготовки. Його розрахунок пропонується проводити за залежністю, яка враховує своєчасне здійснення обліку і підбиття підсумків до загальної кількості заходів колективної підготовки ОБУ:

$$L_{OP}(t) = \frac{\sum_{p=1}^{P_C} F_p(t) \cdot q_p}{P_3}, \quad (15)$$

де $F_p(t)$ – показник, який характеризує p -е підбиття підсумків зі здійсненням обліку заходів колективної підготовки ОБУ на час t ;

P_C – кількість своєчасно проведених підбиттів підсумків зі здійсненням обліку заходів колективної підготовки ОБУ;

P_3 – загальна кількість заходів колективної підготовки в ОБУ;

q_p – ваговий коефіцієнт важливості p -ого підбиття підсумків зі здійсненням обліку заходів колективної підготовки структурних підрозділів ОВУ.

Показник “узагальнення передового досвіду і впровадження в практичну діяльність” $L_D(t)$ характеризує діяльність суб’єктів підготовки щодо узагальнення передового досвіду колективної підготовки та впровадження його у практику діяльності структурних підрозділів ОВУ. Його розрахунок пропонується здійснювати за залежністю, яка враховує кількість структурних підрозділів ОВУ у яких було впроваджено передовий досвід від їх загальної кількості:

$$L_D(t) = \frac{M_B}{M_3}, \quad (16)$$

де M_B – кількість структурних підрозділів ОВУ у яких суб’єктами підготовки було впроваджено передовий досвід у практику їх діяльності;

M_3 – загальна кількість структурних підрозділів ОВУ визначених для набуття оперативних спроможностей.

Визначення вагових коефіцієнтів усіх рівнів здійснюється методом експертного оцінювання.

Висновки та перспективи подальшого розвитку. Таким чином, у статті було розроблено часткову методику оцінювання стану колективної підготовки органів військового управління, яка дозволяє провести її кількісну оцінку, а також виявити проблемні питання під час її організації та проведення, що зумовлює необхідність розроблення рекомендацій з її удосконалення. До показників, які характеризують стан колективної підготовки органів військового управління віднесено: сукупний рівень злагодженості структурних підрозділів та організація колективної підготовки суб’єктами підготовки.

Перспективами подальших наукових досліджень у даному напрямі буде обґрунтування рекомендацій щодо організації та проведення колективної підготовки в органах військового управління.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Доктрина з організації підготовки у Збройних Сил України: за станом на 03 лип. 2020 р. – К.: Генеральний штаб Збройних Сил України, 2020. – 34 с. (Нормативний документ Генерального штабу Збройних Сил України. Доктрина).
2. Про затвердження Настанови з оперативної підготовки у Збройних Силах України: наказ Генерального штабу Збройних Сил України від 13.02.2021 №14.
3. Piekhota, S., Neorhadze, O., Kharabara, V. (2021). Partial methodology for assessing the level of learning of tactical aviation brigade personnel. *Political Science and Security Studies Journal*, Vol. 2. № 1. P. 68-73. <https://doi.org/10.5281/zenodo.4818549>.
4. Георгадзе О.А., Харабара В.І. (2019). Часткова методика оцінювання рівня підготовленості танкової бригади у ході відновлення боєздатності. *Journal of Scientific Papers “Social development and security”*. 9(4), 131 – 142. <https://doi.org/10.33445/sds.2019.9.4.10>.
5. Георгадзе О.А. Методичний підхід до оцінювання рівня злагодженості військових частин Сухопутних військ за стандартами колективної підготовки. *Збірник наукових праць Національного університету оборони України імені Івана Черняхівського “Труди університету”*. 2017. – № 4(143). – С. 62 – 64.
6. Георгадзе О.А., Макаліш О.В. Методичний підхід до оцінювання рівня навченості органів військового управління тактичного рівня. *Збірник наукових праць Центру військово-стратегічних досліджень Національного університету оборони України імені Івана*

Черняхівського – 2016. – № 3(58). – С. 104–108. <https://doi.org/10.33099/2304-2745/2016-3-58/104-108>.

7. Гром В. А. Математична модель набуття бойових спроможностей частинами та підрозділами інженерних військ в ході проведення заходів бойової підготовки. Сучасні інформаційні технології у сфері безпеки та оборони. 2016. № 1 (25). С. 31-34.

8. Bezuhlyi V. Assessment methodology of the level of training of joint tactical groups of ships. The Bulletin of "Carol I" National Defense University. Vol. 9. № 4. – 2020 – P. 25 – 33.

9. Heorhadze O. Metod's for assessing the level of the organization of joint training of defence forces. Сучасні інформаційні технології у сфері безпеки та оборони. Київ : НУОУ, 2022. № 2 (44). С. 43–47. <https://doi.org/10.33099/2311-7249/2022-44-2-43-47>.

10. Heorhadze O., Barhylevych A. Separate brigade of territorial defence level of training organization assessment methodology. Political Science and Security Studies Journal. Vol. 1. № 1. – 2020 – P. 71 – 75. <https://doi.org/10.5281/zenodo.4399732>.

11. Vynokurov D., Heorhadze O. Comprehensive methodology for evaluating the effectiveness of training the variable composition of the training center. Political Science and Security Studies Journal. Vol. 2. № 2. – 2021 – P. 77 – 85. <https://doi.org/10.5281/zenodo.5071081>.

12. Семон Б.Й., Шпанчук Г.В. Особливості методичного підходу до оцінювання рівня підготовки штабів окремої механізованої бригади, що укомплектована військовослужбовцями професійної служби // Збірник наукових праць Національного університету оборони України імені Івана Черняхівського “Труди університету”. 2010. – №98. – С. 72-76.

13. Георгадзе О.А. Методика оцінювання рівня ресурсного забезпечення заходів бойової підготовки військових частин. Сучасні інформаційні технології у сфері безпеки та оборони. 2016. № 3 (27). С. 144-147.

14. Heorhadze O., Kamalov Y. Methods for assessing the readiness level of an educational institution for military training of citizens according to the program of reserve officers. Political Science and Security Studies Journal. Vol. 1. № 2. – 2020 – P. 90 – 97. <https://doi.org/10.5281/zenodo.4521176>.

REFERENCES:

1. Doktrina z organizatsiyi pidgotovki u Zbroynih Syl Ukrayiny: za stanom na 03 lip. 2020 r. – K.: Generalniy shtab Zbroynih Sil Ukrayini, 2020. – 34 p. (Normativniy dokument Generalnogo shtabu Zbroynih Syl Ukrayiny. Doktrina).

2. Pro zatverdzhennya Nastanovi z operativnoyi pidgotovki u Zbroynih Silah Ukrayini: nakaz Generalnogo shtabu Zbroynih Sil Ukrayini vid 13.02.2021 #14.

3. Piekhota, S., Heorhadze, O., Kharabara, V. (2021). Partial methodology for assessing the level of learning of tactical aviation brigade personnel. Political Science and Security Studies Journal, Vol. 2. # 1. Pp. 68-73. <https://doi.org/10.5281/zenodo.4818549>.

4. Georgadze O.A., Harabara V.I. (2019). Chastkova metodika otsinyuvannya rivnya pidgotovlenosti tankovoyi brigadi u hodi vidnovlennya boezdatnosti. Journal of Scientific Papers “Social development and security”. 9(4), Pp. 131 – 142. <https://doi.org/10.33445/sds.2019.9.4.10>.

5. Georgadze O.A. Metodichniy pidhid do otsinyuvannya rivnya zlagodzhenosti viyskovih chastin Suhoputnih viysk za standartami kolektivnoyi pidgotovki. Zbirnik naukovih prats Natsionalnogo universitetu oboroni Ukrayini imeni Ivana Chernyahovskogo “Trudi universitetu”. 2017. – # 4(143). – Pp. 62 – 64.

6. Georgadze O.A., Makalish O.V. Metodichniy pidhid do otsinyuvannya rivnya navchenosti organiv viyskovogo upravlinnya taktichnogo rivnya. Zbirnik naukovih prats tsentru viyskovo-strategichnih doslidzhen Natsionalnogo universitetu oboroni Ukrayini imeni Ivana Chernyahovskogo – 2016. – # 3(58). – Pp. 104–108. <https://doi.org/10.33099/2304-2745/2016-3-58/104-108>.

7. Grom V. A. Matematichna model nabuttya boyovih spromozhnostey chastinami ta pidrozdilami inzhenernih viysk v hodi provedennya zahodiv boyovoyi pidgotovki. Suchasni informatsiyi tehnologiyi u sferi bezpeki ta oboroni. 2016. # 1 (25). Pp. 31-34.

8. Bezuhlyi V. Assessment methodology of the level of training of joint tactical groups of ships. The Bulletin of "Carol I" National Defense University. Vol. 9. # 4. – 2020 – Pp. 25 – 33. <https://doi.org/10.12753/2284-9378-20-63>.

9. Heorhadze O. Metod's for assessing the level of the organization of joint training of defense forces. Suchasni informatsiyi tehnologiyi u sferi bezpeki ta oboroni. Kiyiv : NUOU, 2022. # 2 (44). Pp. 43–47. <https://doi.org/10.33099/2311-7249/2022-44-2-43-47>.

10. Heorhadze O., Barhylevych A. Separate brigade of territorial defence level of training organization assessment methodology. Political Science and Security Studies Journal. Vol. 1. # 1. – 2020 – Pp. 71 – 75. <https://doi.org/10.5281/zenodo.4399732>.

11. Vynokurov D., Heorhadze O. Comprehensive methodology for evaluating the effectiveness of training the variable composition of the training center. Political Science and Security Studies Journal. Vol. 2. # 2. – 2021 – Pp. 77 – 85. <https://doi.org/10.5281/zenodo.5071081>.

12. Semon B.Y., Shpanchuk G.V. Osoblivosti metodichnogo pidhodu do otsinyuvannya rivnya pidgotovki shtabiv okremoyi mehanizovanoyi brigadi, scho ukomplektovana viyskovosluzhbovtsyami profesynoyi sluzhbi. Zbirk naukovih prats Natsionalnogo universitetu oboroni Ukrayini imeni Ivana Chernyakhovskogo "Trudi universitetu". 2010. – #98. – Pp. 72-76.

13. Georgadze O.A. Metodika otsinyuvannya rivnya resursnogo zabezpechennya zahodiv boyovoyi pidgotovki viyskovih chastin. Suchasni Informatsiyi tehnologiyi u sferi bezpeki ta oboroni. 2016. # 3 (27). Pp. 144-147.

14. Heorhadze O., Kamalov Y. Methods for assessing the readiness level of an educational institution for military training of citizens according to the program of reserve officers. Political Science and Security Studies Journal. Vol. 1. # 2. – 2020 – Pp. 90 – 97. <https://doi.org/10.5281/zenodo.4521176>.

PhD. Heorhadze O.A.,
Salash O.A.

PARTIAL METHODOLOGY OF ASSESSING THE STATE OF COLLECTIVE TRAINING OF MILITARY MANAGEMENT BODIES

The necessity of introducing new approaches to the organization and conduct of collective training in the military management bodies of the Armed Forces of Ukraine, which is conducted with the purpose of acquiring (supporting of the military management bodies (their structural subdivisions) operational capabilities, is conditioned by the armed aggression of the Russian Federation against Ukraine. It is impossible without the use of the appropriate scientific and methodical apparatus for the assessment of its condition.

On the basis of scientific and methodical approaches on assessment of effectiveness of components (types) of training in the Armed Forces of Ukraine and experience of conducting collective training in the military management bodies, the article contains a partial methodology of assessing the state of collective training of the military management bodies, as a component of complex methodology of evaluation of effectiveness of operational training.

The indicators that characterize the state of collective training of the military management bodies are the overall level of agreement between its structural units and the level of organization the collective training. The assessment of the level of agreement of the structural unit is determined by the dependence, which takes into account the results of the work of the standards of collective training and the experience of officials at the occupied positions during the collective training activities. The indicators that characterize the level of organization the collective training is characterized by the quality of the preparation plan, the level of comprehensive support and the management of collective preparation. The quality of the preparation plan depends on the activity of the subjects of preparation, as to the definition of the volume of educational and operational tasks which should be carried out by structural subdivisions. The level of comprehensive provision of collective training activities depends on the adequacy of provision of collective training activities by the educational material and technical basis and financial support. The level of management of collective training depends on timely accounting and summing up by subjects of preparation and generalization of best practices and its introduction into practice of the military management bodies.

This partial method allows to carry out quantitative assessment of the state of collective training of the military management bodies, as well as to identify problem issues during its organization and carrying out, which makes it necessary to develop recommendations on its improvement. The results of the research can be used by the subjects of preparation during the assessment of the state of collective training in the military management bodies and in further researches on this direction in scientific institutions.

Keywords: collective training; military management bodies; assessment methodology; agreement; organization.

